

tur først er bleven forelagt, finder Anledning til at foretage Noget, som mere kan kaldes en Revision, og jeg tvivler ikke om, at den høitærede Minister, dersom Rigsdagen skulde foretage Forandringer i Lovforslaget, der til en vis Grad omdanne det hidtil gjældende System, vil, uagtet han principalt fastholder dette System, være villig til at gaae ind paa saadanne Forandringer, hvortil Rigsdagen maatte tage Initiativet. Hvad der ved denne Sag først og fremmest maa fastholdes, er, at det i Grundloven er forudsat, at der skal være en Pensionslov. Grundlovens Tanke derved har vistnok været til en vis Grad at værne om Embedsmændenes Selvstændighed, og navnlig — det maa ganske vist betragtes som dens Tanke — beskytte dem imod Tryk og Dvergreb fra oven; jeg anfører kun dette som et Factum uden nærmere at ville kritisere Tanken ved den paagjældende Grundlovsparagrafs Affattelse. Naar imidlertid denne Grundlovsparagraf eksisterer, maa den vistnok fastholdes, og den maa ikke blot opfyldes efter sit Bogstav, men den maa heller ikke omgaaes. Paa den anden Side bør Pensionerne vistnok ikke være saa rundelige, at Embedsmændene derved fristes til at søge eller foranledige deres Afsted, inden Alder og Helbredshensyn nøde dem dertil. Dette er en Tanke, der vistnok har ligget udenfor de Mænds Betragtning, der vare de ledende paa den Tid, Pensionsloven blev givet, men det er ogsaa først den senere Tids Erfaring, der egentligt har godtgjort Nødvendigheden deraf. Pensionerne bør vistnok ikke være saa rundelige, at Embedsmændene i økonomisk Forstand nogeninde kunne staae sig ved at gaae af, og en Embedsmand bør heller ikke kunne stille den Beregning, at han til den og den Tid har tjent saa længe, at han vil kunne faae Totredtedelen eller blot Halvdelen af sine Embedsindtægter i Pension. Jeg troer nu vel, at Regjeringen, naar den seer, at dette er Betægggrunden, at dette er den Tanke, der har ledet en Embedsmand, ikke vil opfylde Begjæringen om Afsted, men naar en saadan Sag er bleven godt forberedt og er bleven understøttet fra vedkommende Autoriteters Side, kan Regjeringen i mange Tilfælde ikke værge sig imod at tilstaae en saadan Embedsmand

Afsted, selv om han ikke er kvalificeret dertil paa Grund af Alder eller Helbred. Desuden kan det ikke nægtes, at en Embedsmand, naar han først har fattet en saadan Tanke, naar han egentlig kun har sin Afgangspension for Die, ikke længere kan betragte sin Embedsgjerning som sin Livsgjerning, og man kan da heller ikke vente eller forudsætte om ham, at han vil vise den Iver og følgerig heller ikke den Dygtighed i sit Embede, som det var ønskeligt. Det er altsaa disse to forskellige Sider af Sagen, som begge komme i Betragtning; paa den ene Side Grundlovens Forudsætning om en Pensionslov, som medfører en virkelig Pensionering, og paa den anden Side Hensynet til, at Embedsmændene ikke bør kunne staae sig ved at gaae af, førend deres Alder og Helbredstilstand nøde dem dertil. Af disse to Hensyn er det førstnævnte fyldstgjort ved de to tidligere Pensionslove, og fyldstgjøres som Følge deraf ogsaa i det her forelagte Lovudkast, men derimod troer jeg ikke, at det sidstnævnte fyldstgjøres i samme Maal, hverken i de tidligere Love eller i det her forelagte Forslag. Derfor turde der nu, da hele Pensionslovgivningen er bleven forelagt Rigsdagen, være Opfordring for denne til at lade det sidstnævnte Hensyn komme til sin Ret ved Siden af det første, og der turde være dobbelt Opfordring dertil, eftersom dette sidstnævnte Hensyn for en Deel falder sammen med det finansielle Hensyn. Der er vistnok forskellige andre udenfor liggende Aarsager til, at Pensionsbyrden er stegen saa høit. Der er for det Første Virkningerne fra Tiden før 1848; fremdeles er der Indflydelsen af den Rundhaandethed, der indtil de allersidste Aar er bleven udviist med Hensyn til kongelig Ansættelse, og endelig og fornemmelig er der Begivenhederne i 1864 med deres umiddelbare og middelbare Virkninger, men jeg troer, at man begaaer en Feil ved at tillægge disse Aarsager enten udelukkende eller for en aldeles overveienende Grad Skylden for, at vor Pensionsbyrde er saa høi, Skylden derfor maa vistnok ogsaa for en Deel søges i vore Pensionslove af 1851 og 1858. Det omfattende Tabelværk, som er bleven forelagt Rigsdagen — jeg kan ikke nævne det uden at udtale min Anerkjendelse